

УДК 930.253:94(477+71)

Д. В. РЕШЕТЧЕНКО*

УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ
ОБ'ЄДНАННЯ В КАНАДІ(за документами Центрального державного
архіву зарубіжної українки)

Досліджується діяльність однієї з найвпливовіших українських громадсько-політичних організацій Канади – Українського національного об'єднання (УНО). Висвітлена історія, завдання, структура та основні напрямки роботи. Особлива увага приділяється характеристиці документів УНО, які зберігаються у фондах Центрального державного архіву зарубіжної українки.

Ключові слова: Українське національне об'єднання (УНО); Крайова езекутива; Братні організації; Вищі освітні курси.

Українська діаспора Канади є однією з найбільших та найвпливовіших у світі. Українські громадсько-політичні організації Канади ведуть свою історію з початку ХХ ст. На превеликий жаль, історія діяльності більшості з них в Україні майже не вивчена. У ЦДАЗУ як єдиному архівному центрі України, створеному для збереження та дослідження документальної спадщини української діаспори, зосереджуються документи із розвитку українських громадсько-політичних організацій у світі, у тому числі й у Канаді. Ці ділові папери чекають на своїх дослідників.

УНО було засновано 17 липня 1932 р. у м. Едмонтон членами Української стрілецької громади¹, котра увійшла в УНО на правах Братньої організації. У липні 1934 р. відбулася перша Крайова конференція, яка й оформила УНО як українську організацію на теренах Канади². 14 червня 1950 р. Сенат Канади законодавчо затвердив статут УНО, що дало змогу йому займатися не тільки громадсько-політичною роботою, а й господарською, тобто набувати майно, зосереджувати і користуватися коштами³.

Аналізуючи документи УНО, можна визначити, що головними завданнями створеної організації були:

а) об'єднання українських громадсько-політичних сил у Канаді, які представляли різні хвилі еміграції, різні політичні уподобання та мали різні погляди на причини поразки державотворення в Україні;

* Решетченко Дмитро Володимирович – кандидат історичних наук, начальник відділу формування НАФ Центрального державного архіву зарубіжної українки.

б) моральна і матеріальна допомога Батьківщині, територія якої перебувала у складі Радянського Союзу, Польщі, Румунії та Чехословаччини;

в) збереження українських традицій у нового покоління канадських українців через молодіжні громадсько-політичні організації та культурно-освітню роботу⁴.

Фактично УНО взяло на себе важку працю об'єднання українців, які представляли не лише різні вікові групи, а й були вихідцями з різних держав і носіями різних цінностей.

Уже через рік після створення УНО стало зрозуміло, що декілька членів Крайової ексекютиви в м. Едмонтоні не в змозі здійснювати пряме керівництво всіма філіями і Братніми організаціями УНО. Адже в 30-х рр. ХХ ст. зв'язок не був настільки розвиненим, щоб підтримувати достатню комунікацію на великих територіях Канади. Було вирішено створити для різних регіонів Провінційні управи (згодом Провінційні Ексекютиви та Провінційні з'їзди). У 1933 р. постала Провінційна ексекютива провінції Альберти (24–25 лютого 1934 р. I-й Провінційний з'їзд) та Провінційна ексекютива Саскачевану (29–31 грудня 1933 р. I-й Провінційний з'їзд), а наступного року була створена Провінційна ексекютива Східної Канади з центром у м. Торонто (3 червня 1934 р. I-й Провінційний з'їзд)⁵.

Згодом у 1937 р. ексекютива Альберти поширила свою роботу на Британську Колумбію і отримала назву Провінційна ексекютива Альберти та Британської Колумбії, а 1950 р. – створилася Провінційна ексекютива Саскачевану та Манітоби. 8 жовтня 1955 р. на спільному з'їзді філій УНО та Братніх організацій провінцій Альберти, Британської Колумбії, Саскачевану та Манітоби створили Провінційну ексекютиву Західної Канади.

Ці регіональні виконавчі органи відігравали важливу роль у період організаційного становлення та територіального розширення УНО в Канаді як координаційний центр для філій УНО. Згодом через брак фінансування Провінційні ексекютиви почали виконувати радше репрезентативну функцію, а Провінційна ексекютива Східної Канади після переїзду Крайової ексекютиви в м. Торонто у 1954 р. взагалі припинила своє існування⁶.

Керівниками Провінційних ексекютив були відомі в Канаді та за її межами члени УНО М. Українець, П. Юзик, М. Суховерський, В. Войнаровський, С. Росоха та ін.⁷.

Структура УНО була складною і, крім основної організації, мала декілька автономних (т. з. Братні організації). За статутом, головним органом УНО і Братніх організацій був Крайовий з'їзд, а між з'їздами – Президія (виконавчий орган УНО і Братніх організацій) та Крайова ексекютива як виконавчий орган і координаційний центр власне філій

УНО. Вони знаходилися спочатку у м. Саскатун, з 1943 р. – у м. Вінніпег, а з 1954 р. – у м. Торонто⁸. У зв'язку з тим, що функції Президії та Крайової ексекютиви дублювалися, згодом їх об'єднали у Дирекцію з 23 членів.

Очолює дирекцію Голова УНО. У різний час очільниками УНО були такі відомі громадсько-політичні діячі, як: О. Григорович, В. Коссар, В. Гультай, М. Плав'юк, Я. Білак, М. Мицик, Л. Філь та ін.⁹.

Всередині 50-х рр. була проведена реорганізація структури УНО. У 1954 р. було узгоджено роботу референтур¹⁰. Так, було створено шість референтур, які відповідали за різні напрями роботи організації. У травні 1956 р. була проведена надзвичайна 18-та Крайова конференція у м. Торонто, яка прийняла зміни у статуті організації¹¹. На ній затверджено керівну структуру (Крайовий з'їзд – законодавча гілка, Дирекція на чолі з Головою – “екзекутивна” (виконавча) та Головна провірна комісія – контролююча). Також були узгоджені основи діяльності регіональних філій та Братніх організацій¹². При цьому керівна структура власне УНО збереглася: Крайова конференція, Крайова ексекютива та Провірна комісія¹³. Тобто можна говорити про УНО як у вузькому, так і у широкому (зі структурами Братніх організацій) значенні. І хоча Братні організації були структурними елементами УНО, вони залишались достатньо автономними у роботі та прийнятті рішень щодо своєї роботи.

До братніх організацій входять: Українська стрілецька громада, Організація українок Канади імені О. Басараб¹⁴ (з фондом Українського золотого хреста) та Молодь УНО. Кожна організація знаходиться в УНО на автономних засадах, має свою Управу, Провірну комісію¹⁵ та територіально розгалужену систему осередків і веде роботу з певною групою осіб у межах загальної стратегії організації. Часто участь у братніх організаціях (наприклад, Молоді УНО) ставала першим щаблем участі в роботі УНО.

У липні 1960 р. XX-та Крайова конференція УНО у м. Содбурах (Sudbury) прийняла у систему УНО Український визвольний фонд (відомий також під назвами “Бойовий фонд” та “Одноцентовий фонд”¹⁶), що був покликаний збирати кошти для діяльності УНО і споріднених організацій¹⁷.

На відміну від інших Братніх організацій, діяльність Українського визвольного фонду була більш самостійною і розповсюджувалася й на організації, які не входили до системи УНО¹⁸.

Регіональні справи ведуть філії УНО, а також відділи братніх організацій. За весь час існування було 112 філій (найбільша у м. Торонто нараховувала 600 членів). Проте частина філій припинила діяльність через розселення українських іммігрантів, і на 1980 р. їх залишилося 56. На той же час чисельність організації становила 6200 осіб¹⁹.

Українці Канади вели активну громадсько-політичну роботу. Так, Українське національне об'єднання є членом-засновником Конгресу українців Канади (КУК) (1940 р.), Шевченківської фундації (1963 р.), Світового конгресу вільних українців (1967 р.) тощо. У 1939 р. УНО заснувало першу Українську кредитову спілку в Канаді (м. Саскатун), а згодом спілки в інших містах. У 1944 р. УНО заснувало Осередок культури і освіти у м. Вінніпег з музеєм, бібліотекою та архівом українців Канади, де і зберігається основна частина архівних документів цієї організації²⁰.

Велику увагу УНО приділяє культурно-освітній роботі серед українського населення Канади, починаючи з учнівської молоді (у документах опису цей напрям мав назву “робота з доростом”²¹) і закінчуючи заходами для старшого покоління. Громадсько-політичні організації українців за кордоном розуміли, що для майбутніх поколінь діаспори вкрай важливо зберегти культуру та історичну пам'ять свого народу. Тому величезна увага приділялася популяризації української книги, у тому числі через бібліотеки та самоосвітні гуртки²². Також видавалися свої книги, які також пересилалися поштою не тільки у Канаді, а й за її межі²³.

УНО пропагує відзначення знаменних та релігійних свят у історії українського народу (Різдва, Великодня, Акту злуки тощо)²⁴, вшановує відомих діячів та борців за незалежність (С. Петлюри, Є. Коновальця, І. Франка, Т. Шевченка та ін.)²⁵.

Основну роль у вихованні молоді відіграють “Рідні школи”²⁶. Останні створюються при філіях УНО для українських учнів канадських шкіл, які у позаурочний час вивчають українську мову, історію та культуру. Учні також читають лекції з географії та релігії. У багатьох школах діють танцювальні та хорові гуртки. Навчання у них переважно проводяться у вихідні дні. Діячі УНО завжди приділяли цьому напряму значну увагу: друкували підручники, забезпечували приміщеннями й учителями²⁷.

Для координації роботи “Рідних шкіл” була створена Шкільна під-референтура, яка готувала план та програму на навчальний рік, займалася підготовкою та підвищенням рівня кваліфікації вчителів²⁸. Вони також збирали звіти про стан “Рідних шкіл” та інформували КЕ.

Однією з установ при УНО, безпосередньо спрямованих на збереження української культури, мови та історії, були Вищі освітні курси у м. Торонто та м. Вінніпег (Канада). Вони були організовані у 1940 р. диригентом та музикознавцем Павлом Маценком, який довгий час був референтом Культурно-освітньої референтури. П. Маценко залучив до викладання на курсах прославленого диригента Олександра Кошиця, що піднесло їх рівень і популярність серед української громади²⁹.

Курси розпочали свою роботу у 1940 р. як диригентсько-учительські. Однак вже через два роки через збільшення кількості предметів та викладачів було вирішено дати їм більш ширшу назву – Вищі освітні курси. З такою назвою вони проіснували до кінця 1970-х рр., коли були перейменовані в Українські освітні курси.

Українські організації в діаспорі потребували культурно-освітніх працівників, насамперед учителів “Рідних шкіл”, диригентів хорів, керівників мистецьких колективів. Їх підготовка здійснювалася на вищезгаданих курсах. Згодом ці курси трансформувалися у “Літні курси українознавства” (тепер “Літні курси провідників молоді УНО”). Вони проводилися у штаті Онтаріо (Канада) й були створені переважно для українських учнів середніх шкіл, які не мали змоги пройти курси українознавства у своїй місцевості у “Рідних школах”³⁰.

П. Маценко надзвичайно переймався проблемами “Рідних шкіл”, а особливо своїм дітищем Вищими освітніми курсами. Він брав активну участь у залученні до Вищих освітніх курсів передових діячів культури та освіти серед українців Канади, вів з ними листування та обговорював умови покращення курсів.

УНО також має своє видавництво “Новий Шлях” (1930 р.), яке видає однойменну газету, а також книги і журнали³¹. Братні організації мали і свої друковані органи: Українська стрілецька громада – “Інформатор УСГ”, Організація українок імені О. Бесараб – “Жіночий світ”, Молодь українського національного об’єднання – “МУН Беамс” (“Смолооскип”)³².

Документи УНО, як і більшості громадсько-політичних організацій української діаспори, розпорошені у різних архівах. І хоча більшість документів УНО знаходиться в ними ж створеному Осередку української освіти і культури, велика частина зберігається у державних і університетських архівах мм. Оттави, Калгарі, Едмонтону та ін.³³.

В українських архівах документи УНО в Канаді зберігаються лише у ЦДАЗУ у фонді № 50 “Українське національне об’єднання (УНО, Канада)” і охоплюють період з 1936 до 1995 рр.

Документи, які висвітлюють організаційну та управлінську діяльність УНО, охоплюють 1950-ті – 1990-ті рр. Це український переклад “Акту інкорпорації” (державної реєстрації) 29 березня 1950 р.³⁴; протоколи засідань Президії Крайової Екзекутиви та “ширших засідань” (із представниками від Братніх організацій) за 1951–1984 рр., щодо контролю роботи філій та виборів їх керівних органів. Документи з організації та проведення Крайових конференцій (15-ї Надзвичайної крайової конференції в Торонто (1951 р.) 19-го з’їзду у м. Торонто (1958 р.)³⁵, 20-го – у м. Судбурах (1960 р.)³⁶, 22-го – у м. Торонто (1966 р.)³⁷, 23 з’їзду – у м. Вінніпег (1969 р.) та Ювілейного 30-го з’їзду у Торонто (1992 р.)³⁸. Серед документів УНО у ЦДАЗУ зберігаються також

плани і звіти філій та інші документи поточної роботи центральних і регіональних виконавчих органів, а також обіжні листи, які охоплюють різну тематику³⁹.

Активну участь УНО брало у діяльності Конгресу українців Канади та Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій⁴⁰. Крайова ексекютива вела підготовчу роботу до Конгресів українців Канади (де мали третину голосів), підбирала делегатів і опрацьовувала питання, що там мали обговорюватися⁴¹.

Достатньо репрезентативно представлені у ЦДАЗУ документи Провінційної ексекютиви Східної Канади: протоколи (1950–1953 рр.)⁴²; документи 10-го (1950 р.) та 11-го (1953 р.) Провінційних з'їздів Східної Канади⁴³; звіти Провінційної ексекютиви Східної Канади та філій УНО і Братніх організацій, що до неї входили за 1950–1953 рр.⁴⁴; обіжники та повідомлення Провінційної ексекютиви Східної Канади⁴⁵; листування з Крайовою ексекютивою УНО, філіями УНО і Братніх організацій, редакціями газет та приватними особами за 1950–1953 рр., де показано її взаємовідносини з керівними органами та філіями, результати виборів керівних органів філій та Братніх організацій, звіти про роботу та багато іншої інформації, яка висвітлює багатогранну роботу провінційних виконавчих органів⁴⁶.

У фонді знаходяться документи з культурної роботи УНО та Культурно-освітньої референтури за 1936–1991 рр.: протоколи засідань, програми вистав і концертів; звіти проведення спортивних змагань; обіжники з питань діяльності “Рідної Школи”, педагогічних курсів для вчителів та план їх роботи, повідомлення про роботу українського дитячого садка в м. Торонто; описові картки (анкети) та свідоцтва учнів “Рідної Школи”; документи з діяльності видавництва “Новий шлях”⁴⁷.

Документи про діяльність Диригентсько-учительських курсів та Вищих освітніх курсів охоплюють період з 1940 до 1981 рр. Вони дають змогу простежити діяльність курсів за доволі великий відтинок часу. У розділі є листування про підготовку та проведення курсів, співпрацю з іншими українськими організаціями та церквою, які направляли на Вищі освітні курси курсантів. Представлені також списки викладацького та курсантського складу курсів, дисципліни, які там викладалися, та успішність слухачів⁴⁸. Організація активно популяризувала українську культуру через курси.

У ЦДАЗУ зберігається листування Культурно-освітнього референта П. Маценка з Крайовою ексекютивою УНО, організаціями та приватними особами (1942–1980 рр.)⁴⁹, де простежується копітка робота цієї непересічної особистості.

Широко представлені документи щодо видавництва “Новий Шлях”⁵⁰, зборів його “уділовців” (акціонерів)⁵¹, фінансово-господарські звіти видавництва за 1957 та 1965 рр.⁵², листування про надсилання книг, виданих при УНО (1945–1949 р.) тощо.

Серед документів УНО зберігаються ділові папери відомого політичного діяча Канади українського походження Павла Юзика, який став ініціатором політики мультикультурності Канади, яка є засадничою у цій країні і сьогодні. Наприклад, один з перших документів цієї політики – “Меморіал Українського національного об’єднання Канади до Королівської комісії в Оттаві для справ двомовності і двокультурності”⁵³.

У фондах ЦДАЗУ також представлені документи інших організацій, які тісно пов’язані з УНО – Українського визвольного фонду, Ідеологічно споріднених націоналістичних організацій та Світового конгресу вільних українців тощо⁵⁴.

Величезний масив інформації міститься у бібліотечному фонді ЦДАЗУ: це річні підшивки “Нового шляху”, книги і брошури, які видавала УНО до річниць, конференцій та свят, а також матеріали з нагоди 50-ої річниці УНО у 1982 р.

Українське національне об’єднання у Канаді стало флагманом громадсько-політичного життя українців Канади. Взявши на себе нелегке завдання – направити у спільне русло потуги різних груп української еміграції, УНО відіграло величезну роль у житті українців не тільки у Канаді й Україні, а й у всьому світі. Організація сприяла збереженню української культури українців за кордоном. На забезпечення цієї мети була направлена діяльність “Рідних шкіл”, Вищих освітніх курсів, Осередку культури і освіти у м. Вінніпезі з музеєм, бібліотекою та архівом тощо.

Фонди ЦДАЗУ є неоціненим джерелом дослідження діяльності Українського національного об’єднання з його створення і до початку 1990-х рр. Найбільш широко представлені організаційно-управлінська та культурно-освітня ділянки роботи організації. Висвітлено діяльність Крайової ексекютиви та Культурно-освітньої референтури УНО, їх основні напрямки роботи та частина установчих документів. Особливо ґрунтовно показано діяльність “Рідних шкіл” та Вищих (Українських) освітніх курсів. Представлено документи підготовки, проведення, викладацький та курсантський склад ВОК. Через дослідження УНО можна й простежити життя української еміграції в Канаді, а також різних українських організацій у світі, активним учасником яких було УНО.

¹ Творім Українське Національне Об’єднання в Канаді // Новий Шлях. – 1932. – № 25. – С. 4.

² Резолюції 1 Крайового З’їзду УНООб’єднання в Канаді // Новий Шлях. – 1934. – № 35. – С. 1, 8.

³ ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 1, арк. 1.

⁴ Резолюції 1 Крайового З’їзду УНООб’єднання в Канаді // Новий Шлях. – 1934. – № 35. – С. 1, 8; Українське Національне Об’єднання Канади (УНО) // Третій світовий конгрес вільних українців 1978 / за ред. В. Вериги. – Торон-

то–Нью-Йорк–Лондон: видання Секретаріату СКВУ, 1988. – С. 310.

⁵ Провінційні з'їзди та Провінційні ексекютиви Українського національного об'єднання // На шляху до національної єдності. П'ятдесят років праці Українського національного об'єднання Канади. – Т. 1. – Ч. 1. – С. 51, 56, 62.

⁶ Там само. – С. 52, 57–60, 62–63.

⁷ Голови Провінційних ексекютив УНО // На шляху до національної єдності. П'ятдесят років праці Українського національного об'єднання Канади. – Т. 1. – Ч. 1. – С. 68–70.

⁸ ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 2, спр. 1, арк. 1–56.

⁹ Енциклопедія українознавства / За ред. В. Кубійовича: Словникова частина. – Париж–Нью-Йорк: вид-во “Молоде життя”, 1980. – Ч. 9. – С. 3411.

¹⁰ ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 4, арк. 1; Там само, спр. 2, арк. 2.

¹¹ Там само, спр. 4, арк. 2–4.

¹² ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 4, арк. 12–14.

¹³ Там само, арк. 12–13.

¹⁴ У документах та пресі 30-х років ХХ ст. зустрічається також варіант написання Організація українок Канади імені О. Басарабової.

¹⁵ ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 2, арк. 13; Там само, спр. 15, арк. 21.

¹⁶ *Мастикаш С.* Структурний розвиток організаційної системи Українського Національного Об'єднання Канади та його Братніх Організацій // На шляху до національної єдності. – Т. 1. – Ч. 1. – Торонто, 1982. – С. 29.

¹⁷ Українське Національне Об'єднання Канади (УНО) // Третій світовий конгрес вільних українців 1978 / за ред. В. Вериги. – Торонто–Нью-Йорк–Лондон: видання Секретаріату СКВУ, 1988. – С. 310; ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 15, арк. 19.

¹⁸ Див. фонд № 37 “Український визвольний фонд (УВФ)”.

¹⁹ Енциклопедія українознавства / під ред. В. Кубійовича: Словникова частина. – Париж–Нью-Йорк: вид-во “Молоде життя”, 1980. – Ч. 9. – С. 3411.

²⁰ ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 11, арк. 19–20.

²¹ Там само, спр. 39, арк. 22–28, 32.

²² Там само, спр. 11, арк. 3–5, 7–8, 23–25.

²³ Див.: ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 41.

²⁴ Там само, спр. 5, арк. 1, 11–13, 18–19, 23, 31–3.

²⁵ Там само, арк. 2–5, 20, 27.

²⁶ На 1980 р. на теренах Канади було 18 Рідних шкіл.

²⁷ ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 11, арк. 7, 11–12, 17–22; Там само, спр. 39, арк. 9, 20.

²⁸ Там само, спр. 39, арк. 10–11, 16–20, 33–34.

²⁹ Павло Маценко. Музиколог, композитор і громадський діяч / за ред. В. Вериги, Д. Яремчука і М. Говійки-Підкович: збірник на пошану 90-ліття. – Торонто: вид. УНО, 1992. – С. 33–40.

³⁰ Українське Національне Об'єднання Канади (УНО) // Третій світовий конгрес вільних українців 1978 / за ред. В. Вериги. – Торонто–Нью-Йорк–Лондон: видання Секретаріату СКВУ, 1988. – С. 311.

³¹ *Марунчак М. Г.* Історія українців Канади. – Вінніпег: Українська вільна Академія наук в Канаді, 1991. – С. 174–175.

³² ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 4, арк. 79, 144.

³³ Архівна україніка в Канаді: довідник / упоряд.: І. Матяш, Р. Романовський та ін.; Держкомархівів України, Укр. наук.-дослід. ін-т архів. справи та документознавства, Канад. ін-т укр. студій Альберт. ун-ту. – К., 2010. – С. 52,

158, 359, 478, 535, 553, 563.

³⁴ ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 1, арк. 1.

³⁵ ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 4, арк. 34–59.

³⁶ Там само, арк. 70–85.

³⁷ Там само, арк. 134–147.

³⁸ Там само, оп. 1, спр. 4, арк. 27–33, 72; Там само, оп. 2, спр. 2.

³⁹ Там само, арк. 69–99, 133–134; Там само, спр. 2, арк. 11, 25, 63–66, 139, 152; Там само, оп. 2, спр. 1, арк. 1–56.

⁴⁰ ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 1, спр. 4, арк. 110–113.

⁴¹ Там само, арк. 15, 24–26, 64–65, 100–101, 104–105.

⁴² ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 2, спр. 13.

⁴³ Там само, спр. 14.

⁴⁴ Там само, спр. 15.

⁴⁵ Там само, спр. 16.

⁴⁶ Там само, спр. 17–22.

⁴⁷ Там само, спр. 39, арк. 1, 6, 8, 21.

⁴⁸ Там само, оп. 1, спр. 17–34.

⁴⁹ Там само, спр. 12, 13.

⁵⁰ Там само, спр. 3, арк. 7–8; 39.

⁵¹ Там само, арк. 3, 46–47, 58.

⁵² Там само, арк. 10–14; 23–27, 61.

⁵³ ЦДАЗУ, ф. 50, оп. 2, спр. 7.

⁵⁴ У ЦДАЗУ документи цих організацій зберігаються у фондах: № 36 “Світовий конгрес вільних українців (СКВУ)”, № 37 “Український визвольний фонд (УВФ)”, № 38 “Світова координаційна рада ідеологічно споріднених націоналістичних організацій (СКР ІСНО)”.

Исследуется деятельность одной из самых влиятельных украинских общественно-политических организаций Канады – Украинского национального объединения (УНО). Представлена история, задание, структура и основные направления работы. Особое внимание уделяется характеристике документов УНО, которые хранятся в фондах Центрального государственного архива зарубежной украиники.

Ключевые слова: Украинское национальное объединение (УНО); Краевая экзекутива; Братские организации; Высшие образовательные курсы.

The author researches the activity of one of the most influential Ukrainian political organizations in Canada – of Ukrainian National Federation (UNF). There is given the history, objectives, structure and main directions. Particular attention is paid to the characteristics of the UNF documents that are stored in the Central State Archives of Foreign Archival Ukrainica.

Key words: Ukrainian National Federation (UNF); The National Executive; the Fraternal organizations; Higher education courses.